

modtage oplysninger, som ikke straks kan videregives til sigtede eller andre. Inden sådanne oplysninger afgives til forsvareren, bør det derfor tilkendes ham, at han kun kan få dem med pålæg om indtil videre ikke at videregive dem, således at forsvareren kan tage stilling til, om han under disse omstændigheder slet ikke ønsker at modtage oplysningerne eller først ønsker spørgsmålet om pålægets betimelighed afgjort af retten.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets begrundelse for den foreslåede bestemmelse. Som nævnt i de almindelige bemærkninger bør der imidlertid udvises betydelig tilbageholdenhed med anvendelsen af disse undtagelsesbestemmelser. For at understrege dette foresloges det allerede i det tidligere fremsatte lovforslag, at indskrænkningerne i forsvarerens rettigheder kun skal kunne anvendes, når de nævnte hensyn *undtagelsesvis* gør det påkrævet.

Justitsministeriet har i forbindelse med overvejelserne vedrørende bestemmelsen i forslagets § 733, stk. 2, som nævnt også overvejet, om anvendelsesområdet for bestemmelserne i forslagets § 745, stk. 4, og § 748, stk. 2 og 5, kan begrænses eller præciseres yderligere. Disse bestemmelser medfører visse begrænsninger i forsvarerens og sigtedes rettigheder af hensyn til statens sikkerhed, sagens opklaring eller tredjemand. Om forståelsen af udtrykket »hensynet til statens sikkerhed« henvises til bemærkningerne til lovforslagets nr. 18 og 20-22. Justitsministeriet har navnlig overvejet, om bestemmelserne i § 745 og 748 ligesom forslagets § 733 kan begrænses til kun at omfatte sager, der angår overtrædelse af straffelovens kap. 12 eller 13. Man har imidlertid ikke fundet dette forsvarligt, idet også straffesager, som ikke angår overtrædelse af straffelovens kap. 12 eller 13, undtagelsesvis vil kunne indeholde oplysninger om forhold, som det af hensyn til statens sikkerhed eller af hensyn til fremmede magter er af afgørende betydning ikke kommer til uvedkommendes kendskab. Når justitsministeriet har fundet det nødvendigt foruden hensynet til statens sikkerhed også at medtage hensynet til fremmede magter i §§ 745 og 748, er grunden den, at der, selv om udtrykkene ofte vil kunne dække samme situation, kan forekomme tilfælde, hvor der ikke opstår spørgsmål om statens sikkerhed, men hvor hensynet til fremmede magter gør begrænsninger i adgangen til aktindsigt m. v. påkrævet. Der henvises i denne forbindelse til, at retsplejeloven om adskillige andre spørgsmål indeholder tilsvarende bestemmelser, der fraviger de almindelige retsplejeregler, såfremt dette af hensyn

til fremmede magter eller til statens sikkerhed er påkrævet, jfr. således bl. a. § 41, stk. 2, om adgang til at få udskrift af retsbøger m. v. og § 189, stk. 1, om tavshedspligt for vidner.

Til § 748.

Udvalget har foreslået, at underretning ikke skal gives sigtede og forsvareren om retsmøder, der afholdes med henblik på at opnå rettens forudgående kendelse om foretagelse af særlige foranstaltninger (anholdelse, ransagning, telefonaflytning m. v.). Udvalget anfører, at de pågældende foranstaltninger ofte vil være uden værdi, hvis sigtede i forvejen er bekendt med deres foretagelse, og derfor må underretning af ham undlades. Sædvanligvis vil der ikke være nogen forsvarer på det tidspunkt, hvor der er tale om at indhente forudgående retskendelse vedrørende de nævnte foranstaltninger. Der kan imidlertid være en valgt forsvarer, ligesom der vil være beskikket forsvarere i arrestantsager. Hvis der blev givet underretning til forsvareren, måtte politiet samtidig give ham pålæg om ikke at underrette sin klient. Herved ville forsvareren efter udvalgets opfattelse blive stillet i en loyalitetskonflikt, som kunne skade forholdet til klienten, og som forsvareren næppe ville finde ønskelig. Udvalget foreslår derfor, at også underretning til forsvareren undlades.

Justitsministeriet kan i det væsentlige tiltræde udvalgets forslag. For så vidt angår spørgsmålet om underretning til forsvareren om de nævnte retsskridt finder justitsministeriet det dog rettest, at forsvareren som udgangspunkt underrettes om retsmødets afholdelse og har adgang til at overvære det. En hertil sigtende bestemmelse er foreslået indsat som stk. 2. Hvis hensynet til fremmede magter, til statens sikkerhed eller til sagens opklaring eller tredjemand undtagelsesvis gør det påkrævet, skal der dog kunne gøres undtagelse fra reglen. Afgørelsen om at udelukke forsvareren fra retsmødet træffes af retten efter politiets begæring. Har forsvareren overværet retsmødet, må han kun med rettens samtykke videregive oplysninger, han har modtaget under mødet, jfr. princippet i de tilsvarende bestemmelser i § 745, stk. 4.

Vedrørende anvendelsesområdet for bestemmelserne i stk. 2 og 5 henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 18 og 20-22 og til § 745.

Til § 749.

Den foreslåede bestemmelse, der svarer til udvalgets forslag, samler de gældende bestemmelser om, hvilke myndigheder der kan bestemme, at en anmeldelse skal henlægges eller en indledt efter-